

ikke kunne få støtte til hverken fra SF eller fra regeringen i dag. Det er sådan, debatten er endt.

Den anden og mere vidtgående debat er spændende, og den vil jeg meget gerne være med til at tage også sammen med hr. Gade. Det var sådan set ikke den diskussion, vi havde rejst. Vi havde håbet, at der ville være blevet vedtaget en dagsorden med en virkelig miljøforbedring, og det bliver der altså ikke.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det er også en kort bemærkning til hr. Steen Gades udlægning af miljøproblemerne. Det er jo ganske korrekt, som hr. Steen Gade påpeger, at miljøet er internationalt, men det er jo lige præcis ikke internationalt i den betydning, som SF åbenbart forsøger at køre det ind på. Det er i en helt anden betydning, nemlig internationalt *globalt* set. Verdenshavene er trods alt fælles, og meget af den forurening, som er, spredes jo over hele verden; den spredes ikke kun via elvene i Tyskland.

Hvis man ser på luftforureningen, er det også i høj grad et fælles problem, som ikke kun har noget at gøre med EU og med, hvad der kan vedtages i EU. Derfor er det meget vigtigt, at man prøver på at forstå miljøproblemerne som et internationalt problem, som må klares ved nogle internationale aftaler, som man kan skrive under på.

Medmindre hr. Steen Gade forestiller sig, at vi kan lave en verdensregering med et tilsvarende politi, der kan banke alle stater på plads, så er der intet alternativ til en model, der hedder, at man laver nogle internationale aftaler, som man forsøger at få landene til at skrive under på i forskellige sammenhænge. Det har man jo gjort, som også hr. Peter Duetoft var inde på, med andre spørgsmål. Men det er lige præcis noget, hvor de enkelte lande vælger at skrive under selv; det er ikke et tvangsspørgsmål, og fordi man selv skriver under, er man selvfølgelig også villig til selv at overholde aftalerne. Men det er en helt anden måde at snakke om internationalt samarbejde på; det er en helt anden måde at respektere demokratiet og de enkelte landes suverænitet på.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Kun for at understrege, at det er helt rigtigt, at miljøproblemerne er mere internationale også end EU.

Men mine to eksempler på forureningsproblemer var nu europæiske; de skal løses af de lande, der skaber dem, og det er nu altså rent faktisk – vistnok med nogle få undtagelser – lande, der er medlem af EU, og ellers er det lande, der bliver medlem af EU, forhåbentlig.

Ideen i at løse det på EU-niveau i stedet for at sige, at alting skal løses på FN-niveau, bunder jo i, at de år, jeg har beskæftiget mig med international miljøpolitik, har belært mig om, at konventioner, hvor landene skriver under på, at de vil halvere udslippet inden år 1995 – Nordsølandene har skrevet under på, at de vil halvere udslippet af alting og eliminere de farlige stoffer inden år 1995, og det er jo i år – disse konventioner sker der ikke noget med, hvis de ikke bliver bindende, forpligtende. Det er da ikke noget, vi får forærende; det er da ikke noget, EU kommer og tvinger os til; det er da noget, vi er nødt til at kæmpe for at få. Det skal vi bruge EU til, og det skal vi også kæmpe for globalt set. Jeg tror bare, vi skal starte i EU og fortsætte diskussionen omkring mere globale miljøregler.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Her hen imod afslutningen af en lang debat kan jeg ikke bare mig for at gøre et par bemærkninger om dagens forløb.

Jeg har, synes jeg, i tidens løb oplevet mange gode debattører her i salen. Nogle har været morsomme, og nogle har været ironiske; der er dem, der har været satiriske og vittige, nogle har været elegante eller underfundige eller drillende. Jeg vil sige, hr. Keld Albrechtsen er uden tvivl den mest slidstærke, jeg har oplevet. Jeg er sikker på, at trinene op til talerstolen bliver slidt ned, før hr. Keld Albrechtsen bliver træt, og jeg synes, at det måske somme tider forekommer, som om hr. Keld Albrechtsen forveksler ytringsfrihed med talepligt. Det er jo ikke helt muligt, når man har ordet så tit, at sige noget nyt hver gang, og det er såmænd heller ikke sket i dag.

Det er derfor også sådan, at jeg vil lade en hel del synspunkter, der er kommet frem i dag, lige, enten fordi de repræsenterer en gentagelse af noget, vi har diskuteret helt for nylig – som under komitéprocedurer, affaldsdiskussionen med miljøministeren – eller også fordi de repræsenterer spørgsmål, som Enhedslisten har fremsat beslutningsforslag om, og som kommer til debat på et senere tidspunkt.

Jeg skal indskrænke mig til et par hovedbetragtninger, men inden det vil jeg gerne gøre en bemærkning til hr. Albrechtsens sidste indlæg.